

YÖNETMELİK

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan:

**TASARRUF FİNANSMAN ŞİRKETLERİNİN KURULUŞ VE FAALİYET
ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1- 7/4/2021 tarihli ve 31447 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tasarruf Finansman Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmeliğin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“s) Finansman dönemi: Tasarruf finansman sözleşmesi kapsamında müşterinin konut, çatılı iş yeri veya taşıt edinimini sağlamak üzere tahsisatını aldığı tarihten sözleşmenin sonuna kadar geçen dönemi,

ş) İç sistemler: İç denetim, iç kontrol ve risk yönetim sistemlerini,

t) Risk: Bir işleme ya da faaliyete ilişkin bir parasal kaybın ortaya çıkması veya bir giderin ya da zararın oluşması halinde ekonomik faydanın azalması ihtimalini,

u) Tasarruf dönemi: Tasarruf finansman sözleşmesinin kurulmasından müşterinin tahsisatını aldığı veya cayma/fesih hakkını kullandığı tarihe kadar geçen dönemi,”

MADDE 2- Aynı Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan “ticaret sicil müdürlüklerinden” ibaresi “asliye ticaret mahkemelerinden” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 3- Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarına “iç kontrol,” ibarelerinden sonra gelmek üzere “iç denetim,” ibareleri eklenmiştir.

MADDE 4- Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ilişkin” ibaresinden sonra gelmek üzere “noter onaylı” ibaresi eklenmiş, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve altıncı fıkrasında yer alan “değişikliklerinin” ibaresinden sonra gelmek üzere “ilgili ticaret sicil tescilini müteakip” ibaresi eklenmiştir.

“(4) İzin tarihinden itibaren üç ay içinde, şubenin Ticaret Siciline tescil ve ilan ettirilmesi ve tescilin ilan edildiği Ticaret Sicili Gazetesi ile 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu uyarınca şube açılışına ilişkin finansal faaliyet izin belgesi harç yükümlülüğünün yerine getirildiğine dair belgenin bir nüshasının Kuruma gönderilmesi zorunludur.”

MADDE 5- Aynı Yönetmeliğin 8 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Hisseleri borsada işlem gören şirketler hakkında 1/11/2006 tarihli ve 26333 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankaların İzne Tabi İşlemleri ile Dolaylı Pay Sahipliğine İlişkin Yönetmeliğin 11/A maddesi hükümleri Kanunun ilgili hükümleri dikkate alınmak suretiyle kıyasen uygulanır.”

MADDE 6- Aynı Yönetmeliğin 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “ticaret sicil müdürlüklerinden” ibaresi “asliye ticaret mahkemelerinden” şeklinde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrasında yer alan “görevden ayrılan kişi ve” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 7- Aynı Yönetmeliğin 12 nci maddesinin dördüncü ve altıncı fıkralarına sırasıyla aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Söz konusu risklerin yönetimine yönelik faaliyetler Kurul tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde yürütülür.”

“Risk yönetimi birimi yöneticisi tarafından belirlenen risk yönetimi birimi personeline aranacak öğrenim düzeyi, deneyim, piyasa ve ürün bilgisi de dâhil olmak üzere bilgi ve beceri seviyeleri ile diğer nitelikler, yönetim kurulunun onayına sunulur.”

MADDE 8- Aynı Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “belgelemeyen” ibaresinden sonra gelmek üzere “gerçek kişi ya da imza sirkülerini/beyannamesini belgelemeyen tüzel kişi” ibaresi eklenmiş, dördüncü fıkrasının (f) bendinde yer alan “ve bunlara ilişkin oran ve tutarlara” ibaresi ve (i) bendinde yer alan “, sigortalananak tutara, müşteri tarafından ödenecek sigorta primine” ibaresi ile aynı fıkranın (g) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 9- Aynı Yönetmeliğin 17 nci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “bir örneğini” ibaresinden sonra gelmek üzere “fiziken veya müşterinin onayı alınmak şartıyla uzaktan iletişim araçları aracılığı ile” ibaresi eklenmiş, sekizinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Müşterinin sözleşmede fesih hakkını kullanması durumunda tasarrufunun iadesi, iade talep tarihinden itibaren azami altı ay içerisinde müşterinin veya yasal temsilcisinin göstereceği kendi veya yasal temsilcisinin adına açılmış banka hesabına defaten yapılır.”

“(9) İlgili mevzuat hükümleri ve sözleşmede kararlaştırılan şartlar saklı kalmak kaydıyla tahsisat ödemesi sözleşmede öngörülen tarihten itibaren bir ay içinde ödenir. Kurul, gerekli gördüğü hallerde bu süreyi değiştirmeye yetkilidir.

(10) Müşteri, tasarruf finansman sözleşmesinin tasarruf dönemi bitimine kadar konut, çatılı iş yeri veya taşıttan oluşan finansman konusunu bir defaya mahsus olmak üzere yazılı şekilde veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması

suretiyle mesafeli olarak iletceği talep ile değiştirebilir. Söz konusu talep şirketlerce en geç on beş iş günü içerisinde yerine getirilir. Finansman konusu değişikliklerinde müşteri tarafından sözleşme tutarının da değiştirilmesinin istenmesi durumunda sözleşme tutarının artırılması sonucunda ortaya çıkan farka isabet eden organizasyon ücreti ve oluşacak ek vergiler haricinde ilave bir ödeme talep edilemez.”

MADDE 10- Aynı Yönetmeliğin 21 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde, ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “beşte ikisine” ibaresi “yüzde kırkına” şeklinde, (b) bendinde yer alan “beşte ikisinin” ibaresi “yüzde kırkının” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkra aşağıdaki cümle eklenmiş, üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde, dördüncü fıkrasında yer alan “üç” ibareleri “beş” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkra aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“(1) Bir şirketin bir gerçek ya da tüzel kişi veya 22/A maddesinde düzenlenen bir risk grubu ile imzalayacağı, finansman konusuna göre konut ve çatılı iş yeri için beş milyon, taşıt için iki milyon Türk Lirasını aşan yüksek tutarlı sözleşme tutarlarının toplamı, şirketin ilgili tarihteki tüm sözleşme tutarlarının toplamının yüzde on beşini aşamaz ve bu fıkra belirtilen yüksek tutarlı sözleşmeler, çekilişli sözleşmelere konu edilemez. Söz konusu tahsisat tutarları Kurul tarafından farklı bir oran öngörülmedikçe her yıl Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan yıllık üretici fiyat endeksindeki artış oranı kadar ocak ayında artırılır ve bulunan tutarlar kendisinden küçük en yakın yüzlük tam sayıya yuvarlanmak suretiyle uygulanır.”

“Çekilişli sözleşmelerdeki müşteriler, müşteri bazlı sözleşmeler kapsamında değerlendirilmez.”

“(3) Sözleşme tarihinden itibaren beş ay geçmesi ve beş tasarruf ödemesi yapılması kaydıyla ikinci fıkranın (a) bendinde belirtilen yüzde kırk süresi, müşteri tarafından peşinat olarak yapılan tasarruf ödemesi tutarının toplam sözleşme tutarına oranı nispetinde azaltılabilir.”

“Aynı grup içerisinde birden fazla kişiye aynı ayda tahsisat yapılması şeklinde çekiliş düzenlenemez.”

MADDE 11- Aynı Yönetmeliğin 22 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yetmiş beşini” ibaresi “iki yüzünü” şeklinde ve altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(6) Kurul, bu maddede yer alan sınırlamaları değiştirmeye veya bu konuda ilave sınırlamalar getirmeye ve gerekli gördüğü hallerde bu sınırlamaları şirket bazında artırmaya ve farklılaştırmaya yetkilidir.”

MADDE 12- Aynı Yönetmeliğe 22 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Risk grubu ve mensuplara ilişkin sınırlamalar

MADDE 22/A- (1) Bir gerçek kişi ile eşi ve çocukları, bunların yönetim kurulu üyesi veya genel müdürü oldukları veya bunların ya da bir tüzel kişinin birlikte veya tek başlarına kontrol ettikleri ya da sınırsız sorumlulukla katıldıkları ortaklıklar bir risk grubunu oluşturur. Şirketlerin bir gerçek ya da tüzel kişi veya bir risk grubu ile imzalayabilecekleri sözleşmelerin toplam tutarı özkaynaklarının yüzde yirmi beşini aşamaz.

(2) Bir şirket ile ortakları, yönetim kurulu üyeleri, genel müdürü, genel müdür yardımcıları ile başka unvanlarla istihdam edilseler dahi yetki ve görevleri itibarıyla bunlara denk veya daha üst konumlarda görev yapan yöneticileri ile bunların eş ve çocukları, birlikte veya tek başına kontrol ettikleri ya da sınırsız sorumlulukla katıldıkları veya yönetim kurulu üyesi ya da genel müdürü oldukları ortaklıklar, şirketin dâhil olduğu risk grubunu oluşturur. Şirketlerin dâhil olduğu risk grubu ile imzalayabilecekleri sözleşmelerin toplam tutarı özkaynaklarının yüzde yirmisini geçemez.

(3) Şirketin dâhil olduğu risk grubuna sağlanan finansman koşullarının, finansman kullananın lehine diğer kişi ve gruplara sağlananlardan ve piyasa koşullarından farklılık arz etmemesi şarttır.

(4) Risk gruplarının belirlenmesinde birlikte kontrol edilen ortaklıklar, bu ortaklıkların kontrolünü birlikte sağlayan her bir hissedarın risk grubuna dâhil edilir.

(5) Bu maddenin uygulanmasında aralarında birinin ödeme gücüne düşmesinin diğer bir veya birkaçının ödeme gücüne düşmesi sonucunu doğuracak boyutta kefalet, garanti veya benzeri ilişkiler bulunan gerçek ve tüzel kişiler ilgili risk gruplarına dâhil edilir.

(6) Şirketler;

a) Yönetim kurulu üyeleri, genel müdür, genel müdür yardımcıları ve finansman sağlamaya yetkili mensupları; bunların eş ve velâyet altındaki çocukları; tek başlarına ya da birlikte sermayesinin yüzde yirmi beş veya fazlasına sahip oldukları ortaklıkları,

b) (a) bendinde sayılanlar dışında kalan mensupları ile bunların eş ve velâyeti altındaki çocukları,

c) Mensuplarının kurduğu veya bunlar için kurulan sandık, dernek, sendika veya vakıflar,

ile her ne şekilde olursa olsun sözleşme yapamaz ya da bunların menkul kıymetlerini satın alamazlar.

(7) Altıncı fıkra hükümleri, yönetim kurulu üyeliklerinde aslen bulunan veya temsilci bulunduran ve şirket sermayesinin yüzde on ve daha fazla payına sahip gerçek kişi ortaklar ile tüzel kişi ortaklar hakkında uygulanmaz.

(8) Bir şirketin yönetim kurulu üyelerine, mensupları ile bunların eşlerine ve velâyet altındaki çocuklarına, finansman tarihindeki aylık net ücretleri toplamının beş katını aşmamak üzere sağlanacak finansmanlar üçüncü ve altıncı fıkra hükümlerine tâbi değildir.

(9) Kurul, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 13- Aynı Yönetmeliğin 23 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Tasarruf fon havuzunda toplanan tutarlar, şirket tarafından ikinci fıkra belirtilen faizsiz yatırım araçlarında değerlendirilir. Bu yatırımlardan getiri elde edilmesi halinde söz konusu getirilerin en az yüzde yetmiş beş

30 uncu maddenin birinci fıkrasındaki asgari oranın karşılanıp karşılanmadığına bakılmaksızın ihtiyat fonuna, kalan kısım ise şirket gelirlerine eklenir. Kurul, bu oranı yüzde elliye kadar azaltmaya veya yüzde yüze kadar artırmaya veya şirket bazında farklılaştırmaya yetkilidir.”

MADDE 14- Aynı Yönetmeliğin 28 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(8) Kurul, likidite yönetimine ilişkin usul ve esasları belirlemeye, şirketlerin likidite yapısını ve mali bünyesini dikkate alarak sınırlama ve oranları şirket bazında artırmaya ve farklılaştırmaya yetkilidir.”

MADDE 15- Aynı Yönetmeliğin 29 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Kurul, ürün tarifelerine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 16- Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“İntibak

GEÇİCİ MADDE 6- (1) Bu maddenin yayımı tarihi itibarıyla 22/A maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında belirlenen sınırlardan herhangi birini aşan şirketler, bu gerçek ya da tüzel kişi veya risk grubuyla hiçbir şekil ve surette yeni sözleşme imzalamaz. Şirketlerin, 22/A maddesine olan aykırılıkları 1/1/2025 tarihine kadar gidermesi şarttır. Kurul, bu tarihi bir yıla kadar uzatmaya yetkilidir.

(2) Bu maddenin yayımı tarihi itibarıyla şirket yönetim kurulu üyeleri ve ortaklar hariç olmak üzere şirket mensuplarının, bunların eş ve velâyet altındaki çocuklarının ve tek başlarına ya da birlikte sermayesinin yüzde yirmi beş veya fazlasına sahip oldukları ortaklıkların taraf olduğu mevcut sözleşmeler 22/A maddesine aykırılık olarak değerlendirilmez. Mevcut sözleşmelerin süresi uzatılamaz, tutarı artırılamaz veya bu kişiler ile 22/A maddesine aykırı olarak yeni sözleşme düzenlenemez.”

MADDE 17- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 18- Bu Yönetmelik hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.